

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Molėtų krašto
muziejaus direktoriaus 2023 m.
birželio 15 d. įsakymu Nr. V-15

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS MOLĖTŲ KRAŠTO MUZIEJAUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Molėtų krašto muziejaus (toliau – Muziejus) darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato elgesio normas ir profesinės etikos principus, reglamentuoja svarbiausias vengtino elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato darbo sutartys ir kiti Muziejaus vidaus darbo tvarkos dokumentai ir kurių privalo laikytis visi Muziejaus darbuotojai, atlikdami savo profesines bei jiems pavestas funkcijas ir veikdami ne darbo metu, kad išvengtų situacijų, kurios gali padaryti neigiamą poveikį Muziejaus prestižui, sukelti viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktus, taip pat įtvirtina draudimus vykdyti su viešuoju interesu nesuderinamą veiklą, siekti neteisėtos naudos sau ir (ar) sau artimiesiems asmenims arba sudaryti tokias galimybes kitiems asmenims.

2. Kodekso paskirtis – reglamentuoti Muziejaus darbuotojų tarpusavio santykius darbo metu, santykius su asmenimis, kurie kreipiasi į Muziejų, kitomis valstybės valdžios institucijomis ir įstaigomis, gerinant Muziejaus įvaizdį ir didinant visuomenės pasitikėjimą Muziejaus veikla.

3. Kodekso taikymo tikslas – padėti formuoti darbuotojų dorovinėms vertybėms, užtikrinti kūrybingą, geranorišką darbo aplinką, ugdyti pagarbą vienas kitam, besikreipiantiems ir kontroliuojamiems asmenims, ugdyti Muziejaus darbuotojų atsakomybę, apsaugoti darbuotojus nuo konfliktinių situacijų ir neetiško elgesio, apibrėžiant netoleruotino elgesio atvejus, užkirsti kelią korupcijai bei stiprinti darbuotojų autoritetą.

4. Kodekse vartojamos sąvokos:

4.1. **Asmeninis suinteresuotumas** – turtinis ar neturtinis suinteresuotumas (moralinė skola, moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas), kuris būtų palankus asmeniškai arba artimiesiems asmenims;

4.2. **Darbuotojas** – VšĮ Molėtų krašto muziejuje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo;

4.3. **Dovana** – bet kuris materialinę vertę turintis daiktas, paslauga ar kita nauda, siūloma ir / ar suteikiama darbuotojui, kai tai yra arba gali būti susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu jo veiksams ar sprendimams;

4.4. **Kodekso pažeidimas** – šiame Kodekse nustatytų darbuotojo elgesio kodekso normų pažeidimas, padarytas dėl tiek veikimu, tiek neveikimu dėl darbuotojo kaltės;

4.5. **Korupcija** – tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už

atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat darbuotojo veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis arba netiesioginis siūlymas ar sutikimas darbuotojui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal darbuotojo einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas;

4.6. **Privatūs interesai** – Muziejaus darbuotojo (ar jo artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galinti turėti įtakos priimamiems sprendimams atliekant darbo pareigas.

5. Kiekvienas Muziejaus darbuotojas, vykdydamas savo funkcijas, vadovaujasi Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Muziejų etikos kodeksu, galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, šiuo Etikos kodeksu ir kitais vidaus dokumentais.

6. Muziejus gerbia savo darbuotojų pagrindines teises, elgiasi su jais sąžiningai ir pagarbiai, stengiasi sudaryti saugias darbo sąlygas, skatina geriausią darbuotojų sugebėjimų panaudojimą bei vystymą, o taip pat suteikia visiems lygias galimybes profesinėje srityje.

II SKYRIUS MUZIEJAUS DARBUOTOJŲ ELGESYS

7. Muziejaus darbuotojas, pripažindamas Etikos kodekso nuostatas ir šias vertybes – kolegiškumą, atsakingumą, profesionalumą, pagarbą kitokiai nuomonei, įsipareigoja:

- 7.1. gerbti visų Muziejaus darbuotojų teises ir pareigas;
- 7.2. vienodai bendrauti su Muziejaus darbuotojais, nepaisydamas amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų;
- 7.3. veikti vadovaudamasis protingumo, racionalumo ir teisingumo principais;
- 7.4. pagal galimybes ir kompetenciją dalyvauti įgyvendinant Muziejaus edukacinių, švietėjiškų, muziejinių projektų ir mokslinių tyrimų tikslus;
- 7.5. elgtis nepriekaištingai, būti mandagiam, maloniam, paslaugiam ir tvarkingam;
- 7.7. darbo metu atrodyti tvarkingai ir reprezentatyviai, atsižvelgiant į atliekamas profesines funkcijas;
- 7.8. ne darbo metu elgtis pagal visuotinai priimto elgesio taisykles;
- 7.9. nepiktnaudžiauti suteiktomis galiomis;
- 7.10. būti nešališkam ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimus;
- 7.11. priimti apgalvotus ir teisėtus sprendimus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti savo veiksmų, sprendimų viešumą ir jei reikia pateikti priimamų sprendimų motyvus;
- 7.12. nenaudoti Muziejaus vardo politinėje, religinėje veikloje ar savigytros tikslais;

7.13. nepakenkti Muziejaus reputacijai ir bendriesiems interesams vykdant bet kokią veiklą, nežeminti Muziejaus vardo visuomenei nepriimtinais veiksmais;

7.14. nesinaudoti balsavimo teise, kai Muziejaus institucijose (komisijose, visuotiniame susirinkime) sprendžiamas finansavimo, nuobaudos arba paskatinimo klausimas, susijęs su juo pačiu, šeimos nariu arba kitaip glaudžiai susijusiu asmeniu;

7.15. neskelbti konfidencialios informacijos, kuri jam patikima darbo metu, jos neskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliotiems jos sužinoti;

7.16. būti tolerantiškam nuomonėms ir įsitikinimams, pagarbiai elgtis su Muziejaus darbuotojais, lankytojais ir kitais asmenimis;

7.17. skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų, įsiklausyti ir išgirsti savo kolegas;

7.18. dalytis darbo patirtimi su kolegomis, ypač su mažesnę patirtį ir (arba) kvalifikaciją turinčiais bendradarbiais;

7.19. spręsti nesutarimus su kolegomis, ginčytinas problemas arba išsakyti kritiką mandagiai ir tolerantiškai, laikantis profesionalumo principų;

7.20. gerbti organizacinę Muziejaus struktūrą ir pavaldumo principus;

7.21. nesinaudoti tarnybine padėtimi ir nedaryti įtakos siekiant, kad pavaldūs arba nepavaldūs asmenys priimtų Jums, Jūsų šeimos nariams, draugams arba artimiesiems palankius sprendimus;

7.22. netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, interesų konfliktu, sukčiavimu ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį Muziejaus darbuotojui, ir apie tokį elgesį nedelsiant pranešti Muziejaus administracijai ir (arba) kitoms kompetentingoms institucijoms.

III SKYRIUS MUZIEJINĖ VEIKLA

8. Muziejaus darbuotojas, įgyvendindamas savo profesinius įsipareigojimus, privalo:

8.1. inicijuodamas ir (arba) įgyvendindamas projektus ir veiklas, siejamas su Muziejaus vardu, užtikrinti, kad projektai ir vykdomos veiklos atitiktų Muziejaus bendruosius interesus ir Muziejaus veiklos kryptis;

8.2. saugoti Muziejaus turtą, nenaudoti jo politinei ir religinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti ir neleisti to daryti kitiems asmenims;

8.3. nepiktnaudžiauti Muziejaus ištekliais;

8.4. nepadirbinėti ir nemanipuliuoti empirinių tyrimų duomenimis, mokslo kūriniams, neplagijuoti ir kitaip neapgaužinėti mokslinėje ir profesinėje veikloje;

8.5. neprekiauti (pirkti arba parduoti pasipelnymo tikslais) objektais, susijusiais su Muziejaus teminiais rinkiniais arba analogiškais tiems, kuriuos kaupia Muziejus;

8.6. nekurti, nedalyvauti steigiant komercinio pobūdžio juridinius asmenis ir (arba) nedalyvauti jų veikloje, jei ta veikla siejama su Muziejaus veiklos kryptimis ir tokia privati veikla gali sudaryti prielaidas viešųjų ir privačių interesų konfliktui;

8.7. darbuotojų įsteigtiems juridiniams asmenims nesudaryti komercinių sandorių su Muziejumi;

8.8. neužimti jokių apmokamų, neapmokamų pareigų ir (arba) nepriimti užsakymų už Muziejaus ribų, jei tai gali sukelti interesų konfliktą su Muziejumi;

8.9. nekaupiti privačių kolekcijų, kurios realiai arba potencialiai konkuruotų su Muziejaus teminiais rinkiniais, turimomis arba laikinai priimtomis saugoti kolekcijomis;

8.10. nepriimti dovanų, paslaugų arba kitokių vertingų daiktų kaip netinkamo paskatinimo, siūlomo dėl darbo Muziejuje arba siekiant parduoti arba kitaip teikti Muziejui muziejinių eksponatų ar paslaugų.

IV SKYRIUS BENDRAVIMAS SU LANKYTOJAI

9. Muziejaus darbuotojas, suprasdamas, kad Muziejaus paskirtis – tarnauti visuomenei, kuri jį vertina pagal teikiamų paslaugų kokybę, o Muziejaus veiklai prasmę suteikia lankytojai, įsipareigoja:

9.1. bendraujant su lankytojais būti paslaugiam ir dėmesingam, išklaudyti besikreipiančius lankytojus ir jiems padėti;

9.2. matant, kad lankytojui reikalinga pagalba, suteikti ją savo iniciatyva;

9.3. lankytojų pastabas išklaudyti nerodant neigiamų emocijų;

9.4. teisėtus lankytojų prašymus ir pageidavimus patenkinti kaip galima greičiau ir kokybiškiau, o jeigu to padaryti neįmanoma, nedelsiant informuoti kitus darbuotojus, galinčius tai padaryti;

9.5. fiksuoti lankytojų pastabas ir pasiūlymus, perduoti juos Muziejaus administracijai;

9.6. turėti elementarių žinių apie Muziejaus veiklą, paslaugas, eksponatus ir ekspozicijas, o išsamesnę informaciją teikti tik turint pakankamai kompetencijos; kitu atveju nurodyti, kur lankytojas gali gauti šią informaciją;

9.7. renginių metu padėti renginių organizatoriams ir dalyviams bei tinkamai reprezentuoti Muziejų.

V SKYRIUS

ELGESIO REIKALAVIMAI, KAI YRA SIŪLOMA AR DUODAMA NETEISĖTA DOVANA ARBA KYŠIS

10. Muziejaus darbuotojams draudžiama teikti ar priimti bet kokios formos dovanas, kurios gali būti traktuojamos kaip leidžiančios daryti prielaidą, kad dovana siekiama įgyti palankumo ar išskirtinio vertinimo bet kokiose su Muziejaus veikla susijusiose srityse;

11. Muziejaus darbuotojams taip pat draudžiama teikti bet kokios formos dovanas valstybės pareigūnams (tarnautojams), auditoriams, savivaldybių darbuotojams ir pan., siekiant išvengti šališkumo ar bet kokio pranašumo užtikrinimo.

12. Muziejaus darbuotojams draudžiama priimti dovanas ar paslaugas už jų vykdomas funkcijas, išskyrus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 13 straipsnyje numatytais atvejais: kuomet gaunamos ne didesnės negu 150 eurų vertės dovanos, gautos pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su Muziejuje dirbančio asmens pareigomis, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų su valstybės, įstaigos ar kitokia simbolika arba kai paslaugomis naudojamosi darbo tikslais. Tokią dovaną darbuotojas privalo užregistruoti Gautų dovanų registracijos žurnale.

14. Muziejaus darbuotojams draudžiama laikyti nuosavus pinigus (sutaupas) ir materialines vertybes darbo vietai priskirtame seife.

15. Muziejaus darbuotojas, gavęs pasiūlymą priimti dovaną ar kyšį, taip pat gavęs pasiūlymą paveikti kitą darbuotoją, kad šis veiktų arba neveiktų, privalo:

15.1. nepriimti kyšio, nepriklausomai nuo jo vertės;

15.2. įsitikinęs, kad daroma (planuojama padaryti) neteisėta veika, jei yra galimybė, padaryti pokalbio garso ir (ar) vaizdo įrašą. Nustačius, kad įtarimai buvo klaidingi, padarytus įrašus nedelsdamas ištrinti iš visų turimų laikmenų;

15.3. aiškiai pareikšti ir savo elgesiu parodyti interesantui, kad netoleruoja jokių nepagrįstų atlygių ir dovanų;

15.4. paaiškinti interesantui, kad jo veiksmai gali būti vertinami kaip nusikalstami ir užtraukti baudžiamąją atsakomybę;

15.5. įspėti interesantą, kad apie kyšio siūlymą bus informuota policija ar Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), interesantui neatsisakius savo ketinimų, jei yra galimybė, neleisti pasišalinti ir skubiai telefonu informuoti tiesioginį vadovą arba policiją, arba STT;

15.6. belaukiant atvykstančių policijos ar STT pareigūnų, išlaikyti rimtį, laikinai neaptarnauti kitų interesantų.

16. Jei neteisėtas atlygis buvo pasiūlytas ar pažadėtas elektroniniu paštu, telefonu ar kitomis ryšio priemonėmis (socialinių tinklų paskyroje), darbuotojas privalo imtis priemonių įrodymams

išsaugoti, neištrinti elektroninio laiško, SMS pranešimų, padaryti monitoriaus nuotrauką su matomu tekstu, jei yra galimybė, padaryti pokalbių su neteisėtą atlygį siūlančiu asmeniu garso įrašus. Apie tai informuoti tiesioginį vadovą.

17. Jei neteisėtas atlygis buvo atsiųstas anonimiškai pašto siunta ar per kurjerį, asmuo, dirbantis Muziejuje, privalo padaryti siuntos išpakavimo ir jos turinio nuotraukas. Apie tai informuoti tiesioginį vadovą.

18. Muziejaus darbuotojo tiesioginis vadovas, gavęs iš pavaldinio informaciją apie tai, kad jam yra siūlomas arba duotas kyšis arba siūloma paveikti kitą asmenį, dirbantį Muziejaus administracijoje, kad šis veiktų arba neveiktų, privalo:

- 18.1. skubiai imtis priemonių, kad interesantas negalėtų pasišalinti;
- 18.2. telefonu informuoti policiją ar STT;
- 18.3. sudaryti pavaldiniui galimybę iki atvykstant policijos ar STT pareigūnams laikinai neaptarnauti kitų interesantų, esant galimybei, parašyti trumpą paaiškinimą.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMUS

19. Darbuotojui, nesilaikančiam šio Kodekso nuostatų, priklausomai nuo padaryto pažeidimo pobūdžio ir laipsnio, gali būti taikomos administracinė ar baudžiamoji atsakomybė ar kita teisinė atsakomybė.

20. Darbo pareigų pažeidimo tyrimas pradedamas nedelsiant gavus informaciją žodžiu arba raštu apie tai, kad Muziejaus darbuotojas galimai pažeidė šio Kodekso reikalavimus.

21. Dėl pastebėtų Kodekso pažeidimų darbuotojas privalo kreiptis į tiesioginį vadovą arba Muziejaus paskirtąjį atsakingą asmenį, jiems nesant informuoti Muziejaus direktorių.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Kodeksas papildo Muziejaus darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos teisės aktuose, Muziejaus įstatuose, darbo tvarkos taisyklėse, kituose norminiuose aktuose.

23. Su šiuo Kodeksu elektroninėmis priemonėmis supažindinamas kiekvienas Muziejaus darbuotojas.

24. Kodekso pakeitimus inicijuoja už Kodekso kontrolę atsakingas Muziejaus direktorius.

25. Etikos kodeksas skelbiamas viešai Muziejaus interneto svetainėje www.moletumuziejus.lt.
